

HONDERD JAAR TERUG IN DE BINNENSTAD

In deze rubriek gaan we terug in de tijd. In de komende afleveringen van onze maandelijkse BODE zullen krantenartikelen verschijnen die betrekking hebben op de Binnenstad (van Amsterdam). Deze zijn, na spellingsaanpassingen, letterlijk overgenomen uit de dagbladen die in het jaar 1926 werden uitgegeven.

Voorkomen is beter dan genezen

De taak der vrouw bij de politie.

De courant *Het nieuws van den dag*, 23-07-26

“Wij moeten de nadruk leggen op het helpen, niet op het straffen”, aldus verzekert mejuffrouw Van Ooy. Een ruim, zeer licht vertrek, met groot schrijfbureau in het midden, een vrolijk behang, versierd met enkel mooie kinderplaten. Een indruk van order en eenvoud, maar vooral van echt vrouwelijke goede smaak en van harmonie.

Deze kamer is juist wat zij zijn moet: het bureau van een inspectrice van de kinderpollitie en de vriendelijke figuur van mejuffrouw Van Ooy, die ons graag het een en ander wil vertellen over de vrouwelijke politie in Nederland, is hiermee volkomen in overeenstemming.

De vrouw en de politie? Een schijnbaar wonderlijke combinatie, die nog geen twintig jaar geleden 'n felle verontwaardiging wekte en die nog onwillekeurig gedachten oproept aan gemillimeterde hoofden, uitgeschoren nekken, beenkappen, knokig-gebruinde vingers en manlijke gelaatstrekken.

Maar een combinatie die nu, na vele jaren praktijk, gebleken is nog zo gek niet te zijn!

“De vrouw bij de politie heeft in ons land nu al een werkzaamheid van vijftientwintig jaar achter de rug”, vertelt mejuffrouw Van Ooy. In 1911 begon Rotterdam met de eerste inspectrice bij de zedenpollitie aan te stellen, in 1920 werd hier te Amsterdam de kinderpollitie opgericht, waar nu drie inspectrices en vier vrouwelijke agenten, naast vier manlijke collega's werkzaam zijn. En in die 25 jaar hebben de vrouwen bij beide afdelingen in verschillende grote steden van ons land nuttig werk gedaan. Wij willen een schakel zijn tussen de baldadige, verwaarloosde, soms misdadig aangelegde kinderen en hunne ouders enerzijds, en de maatschappelijke instellingen die bereid zijn om hen van de verkeerden weg af te helpen, aan de anderen kant.

Wij werken zoveel mogelijk preventief, en ons motto luidt dan ook: ‘voorkomen is beter dan genezen’.

En daarom juist heeft de vrouw bij de politie zulk een mooie taak.

Zij laat het surveilleren, het krachtdadig optreden gaarne aan haar manlijke collega's over.

Voor de vrouw het tactvol en bescheiden ondervragen, het omgaan met mensen op kiese wijze, juist in de pijnlijkste situaties. Voor de vrouw ook het uitzoeken van die ingewikkelde zaakjes, waarbij een enkele bijzonderheid, een klein karaktertrekje van een kind, er soms toe meewerkt een helderder licht op het geval te werpen. En bovendien kunnen vrouwen zo prachtig helpen, waar het er om gaat, jonge meisjes, die op de rand van de prostitutie staan, krachtig te steunen.

Voortdurende controle, een hartelijk gemeend, ernstig, doch vooral niet ‘prekerig’ gesprek, hulp tot het verkrijgen van 'n vaste werkkring, van een beter milieu, dit alles kan wonderen doen.

Juist het meisje, dat nog op de grens staat, dat niet slecht, doch enkel zwak van wil is, kan door een vrouw, die tactvol met haar omgaat en belangstelling in haar verleden toont en ook het nodeloos ophalen van treurige bijzonderheden vermijdt, het beste worden geholpen.

Voelt u, welke ‘lijn’ wij hebben? Wij willen rust geven, vertrouwen wekken. Wij willen langzamerhand aan het woord ‘pollitie’ enigszins de scherpe klank ontnemen, die het in de volksmond gekregen heeft.

Wij moeten nadruk leggen op het helpen, niét op het straffen. En wij runnen dit te beter, daar wij niet, zoals onze manlijke collega's, ‘het vuile werk’ te doen hebben.”

U zoudt er dus volstrekt niet vóór zijn, dat de taak van de vrouw bij de politie in ons land nog werd uitgebreid, zodat zij ook voor de surveillancedienst, ook voor de verkeersbrigade en het andere meer ‘manlijke’ werk in aanmerking komt?

“Ik voor mij zou daar beslist tegen zijn. De vrouwen moeten nooit de man zoeken te imiteren. Zij moeten werkelijke vrouwen blijven en in kleding, in optreden en ook in haar werkzaamheden. Ik geloof dat de Nederlandse volksgeest deze zuiver voelt. Zij zou een vrouwelijke agent in uniform hopeloos belachelijk maken. Zij zou zich verzetten zoals altijd waar iets opgeschroefds, iets onnatuurlijks voelt.

Doch tegen de vrouwelijke politie in haar tegenwoordige functie heeft zij zich nooit verzet. Ook in ons werk moet zijn een harmonisch samenwerking, een voortdurend elkaar aanvullen van man en vrouw. Wij hebben het gezien: reeds nu is een goede politie zonder hulp van de vrouw onbestaanbaar en in de toekomst zal zij dat steeds meer worden."

Tehuizen voor werkende meisjes

Algemeen Handelsblad, 27-10-26

In "Het Leidersblad" van oktober schrijft mr. G. T. J. de Jongh over de noodzakelijkheid van een goed observatiehuis voor meisjes die op de verkeerde weg zijn of dreigen te geraken.

Hij schrijft: "Door het inwerkingtreden der wet van 5 juli 1921 in november 1922 is er een grote verandering gebracht in de berechting van meisjes. Tevoren kwam langs strafrechtelijke weg een betrekkelijk gering aantal meisjes met de rechter in aanraking, doch nu de wet voorschrijft langs civielrechtelijke weg zich misdragende meisjes onder gezinsvoogdij te stellen, is het aantal der te berechten meisjes sterk toegenomen. Eenmaal onder gezinsvoogdij staande, kunnen zij zo nodig voor drie maanden in een inrichting worden opgenomen en later, als het nodig mocht blijken, voor een jaar. De termijn kan telkens worden verlengd, wat vroeger niet mogelijk was."

Viering van het 30-jarig bestaan van de 'Vereeniging Tehuizen voor Werkende Meisjes'. Mevrouw D'Ailly, echtgenote van burgemeester D'Ailly, krijgt de onderscheiding in de orde van Oranje Nassau, wegens haar verdiensten voor de vereniging; datering nov. 1956.

Verder zegt hij, dat men bedenken moet dat te Amsterdam 400 gezinsvoogdijen zijn ingesteld speciaal voor jonge meisjes van 15 tot 18 jaar, geplaveid met verlokkingen en verleiding tot weelde en opschik, en eveneens met middelen om die te bekostigen. Verklaarbaar wordt daardoor dat de kinderrechter bijna dagelijks wordt aangezocht door gezinsvoogden en ouders om een dergelijk geest-zwak meisje tijdelijk van de straat te nemen en aan verleiding te onttrekken. De kinderrechter heeft daarbij echter een zeer beperkte keus van inrichtingen waarheen hij de meisjes kan zenden. In de praktijk wordt dagelijks gevoeld, dat men niet voldoende toegerust is om die meisjes te helpen die nog niet te gronde zijn gegaan, maar wel de eerste stappen op de weg naar de afgrond hebben gezet.

Mr. De Jongh acht het nodig een instelling te scheppen voor een overgangstijd, waarin het meisje niet buiten, maar in de branding van het leven wordt gehouden. Verder is zo'n huis zeer gewenst voor meisjes over wie niet gewaakt wordt, die leven in gezinnen waar de seksen niet gescheiden zijn bij het slapen. Voor zulke meisjes moet volgens de schrijver een huis zijn, waarin ze, na hun dagwerk, gezelligheid vinden, waar ze onder wijze tucht staan en toch grote vrijheid hebben.

De vereniging "Tehuizen voor werkende meisjes" te Amsterdam is haar taak begonnen. Zij heeft in september haar eerste tehuis geopend, onder het motto: "Een groot gezin."

Mr. De Jongh zegt dat het wel voorkomt, dat meisjes nog op dezelfde dag dat de opmerkzaamheid op haar gevestigd wordt van de straat, uit de bar of uit nog slechtere gelegenheden gehaald worden en dan bij gebrek aan beter in een politiebureau worden ondergebracht.

Ook hieruit blijkt de behoefte aan een observatiehuis.

Spreker besluit met te zeggen, dat de zaak niet op de lange baan mag worden geschoven, temeer daar thans te Amsterdam de zedenpolitie wordt ingevoerd. "Want welke geneesheer kan voor de patiënt het goede geneesmiddel aanwijzen, indien hij niet eerst heeft vastgesteld, door welke ziekte hij is aangetast? En welke pedagoog kan de juiste opvoedingsmethode aangeven, indien hij niet eerst wordt ingelicht omtrent de aard en het karakter van de persoon die opgevoed moet worden? Kunt gij dat? Welaan!"

Het Centrum, 05-07-26

Dagelijkse dingen

't Was geen gezicht. Daar zaten me acht doodbidders, of lijkbezorgers, of huilebalken, of hoe noem je die griezelige kerels bij jelui? — daar zaten me zo waar acht doodbidders bij elkaar in de tram, afdeling ROKEN.

Dat heb je alleen maar in Amsterdam.

Ik bedoel, een afdeling Roken in de gewone tram.

Ze zitten vier aan vier, tegenover elkaar. Allemaal pas opgestoken sigaar in hun lugubere hoofd.

Na gedane begrafenis, is het goed roken.

En de kerels praten... en lachen!...

't Was geen gezicht!

"Ja, en óf 't druk is tegenswoordig! De vorige week heb ik nog drie lijken laten lopen! 't Is gewoon niet bij te benen."

Toen kwam het gesprek over het lijk, het lijk, dat ze zojuist begraven hadden.

De een zei er dit van, de ander dat.

Zijn gehele doopceel werd gelicht.

Toen zei er een: "Ja, wat zal ik je zeggen, hij was lid van de Vereeniging "Sluit Schiedam, maar geef mijn maar de sleutel!"

En ze brulden van 't lachen.

't Was geen gezicht.

Ik sprong van de tram af.

AJP